

מגדל אור

עמותת יעדים לצפון

הדרכה שיקומית
עבור אוכלוסיית האנשים עם לקות ראייה

מבנה המצגת

- מרכז מגדל אור – על קצה המזלג
- אוכלוסיית היעד
- השלכות תפקודיות ורגשיות
- המענה – הדרכה שיקומית
- רצף כלל השירותים במגדל אור
- פרטים ליצירת קשר

מגדל אור פועל בפריסה ארצית, ומספק

מענה מקיף של שירותים הניתנים בסניפים בחיפה, תל-אביב, ירושלים ובאר שבע, וכן בביתו של האדם ובסביבתו היומיומית.

מעל ל-3,000 איש ואישה בכל הגילים ומכל רחבי הארץ וכ-1000 אנשי מקצוע נהנים מדי שנה מרצף שירותים ייחודי זה, הניתן תוך עבודה פרטנית עם האדם ועם הקהילה בה הוא חי.

חזון

**לאפשר לכל אדם עם עיוורון או לקות ראייה לממש את מלוא
הפוטנציאל הגלום בו כאדם.**

ייעוד

**להוביל בפיתוח ומתן של שירותים מקצועיים, עדכניים וחדשניים
ולהפיץ ידע בתחומי השיקום התפקודי, התעסוקתי, החברתי והרגשי,
לטובת אנשים עם עיוורון או לקויות ראייה ומי שמעורבים בחייהם.**

מענים

שימוש אפקטיבי בטכנולוגיה מסייעת

חממת הנגשה, מרכזי הדרכה
טכנולוגית, מוקד תמיכה
טכנולוגי, יחידת הנגשה דיגיטלית

שילוב בתעסוקה

שירותי אבחון תעסוקתי, הכשרות והשמה בשוק
הפתוח, תוכנית לזוו לשילוב בצה"ל, תוכנית
מנטורים, תוכנית מתנדבים מקריאים, מאגר
השאלה למעסיקים, מפעל מוגן

קידום התפקוד העצמאי

שירותי הדרכה שיקומית/ מכונים לשיקום
ראייה ירודה/ דירות מכינה לחיים עצמאיים

תחום רגשי

תחום חברתי

בית תרבות לעיוור באר שבע | תגי"ל | קבוצת
מטיילי מגדל אור | קבוצת רכיבה על אופני
טנדם | תכנית חברתית מקוונת - הרצאות
ופעילויות שונות לילדים ומבוגרים

הפצת ידע

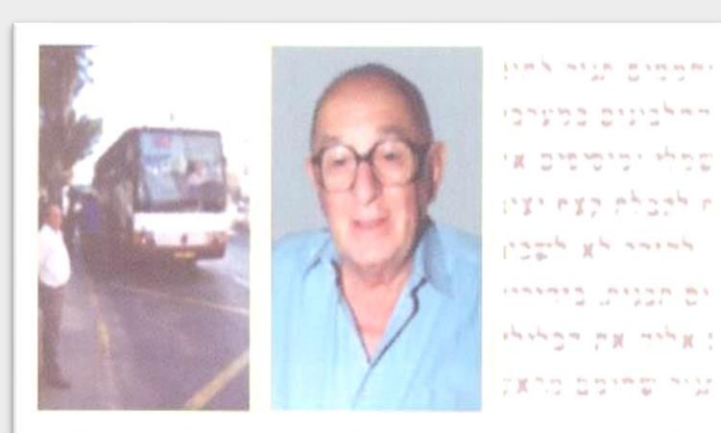
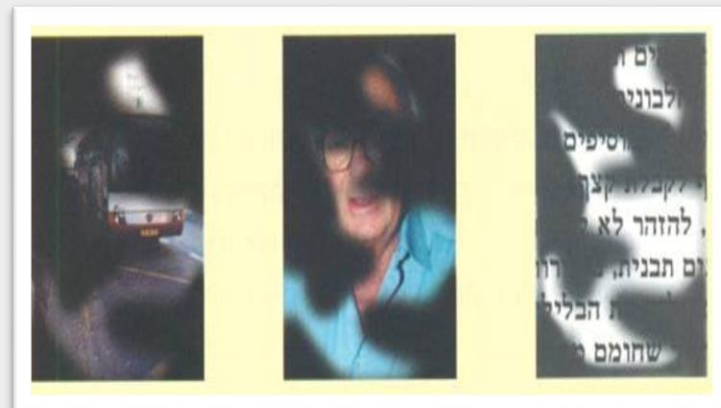
מרכז הכשרות
למעגלים תומכים,
מרכז ידע מקוון

אוכלוסיית היעד

מחלות שכיחות השפעות על התפקוד

קריטריונים לזכאות לקבלת תעודת עיוור

עיוורון מוחלט

חדות ראייה

שאינה עולה על 3/60, עם תיקון אופטי בעין הטובה

שדה ראייה

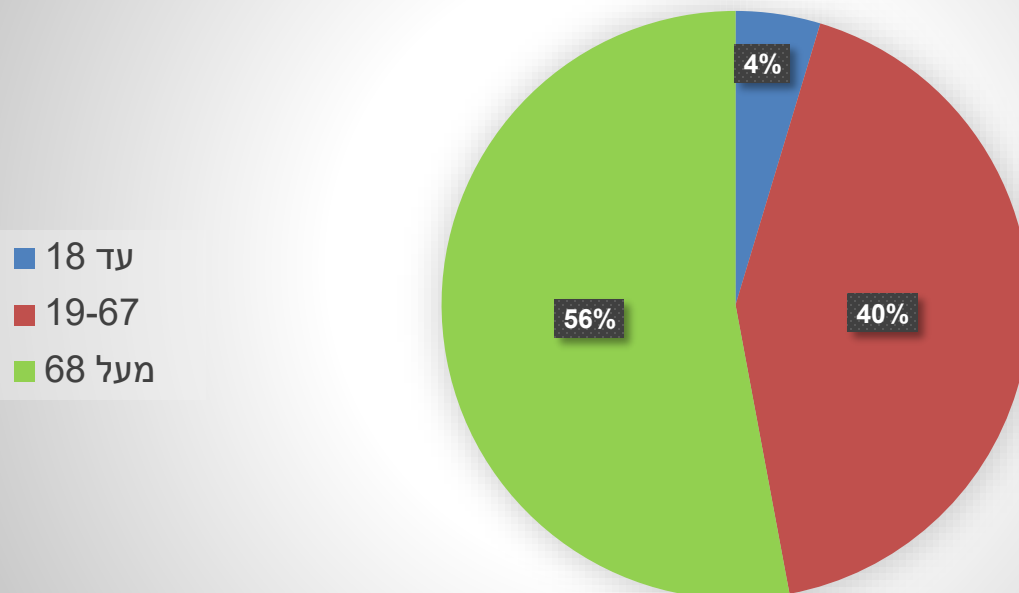
שאינו עולה על 20 מעלות, עם תיקון אופטי בעין הטובה

תעודת עיוור מקנה - שירותי שיקום, הטבות ופטורים שונים הניתנים
ע"י רשויות, ארגונים ומשרדי ממשלה כולל סבסוד עזרים

נתונים סטטיסטיים בארץ

מחזיקי תעודת עיוור (נכון לינואר 2021)

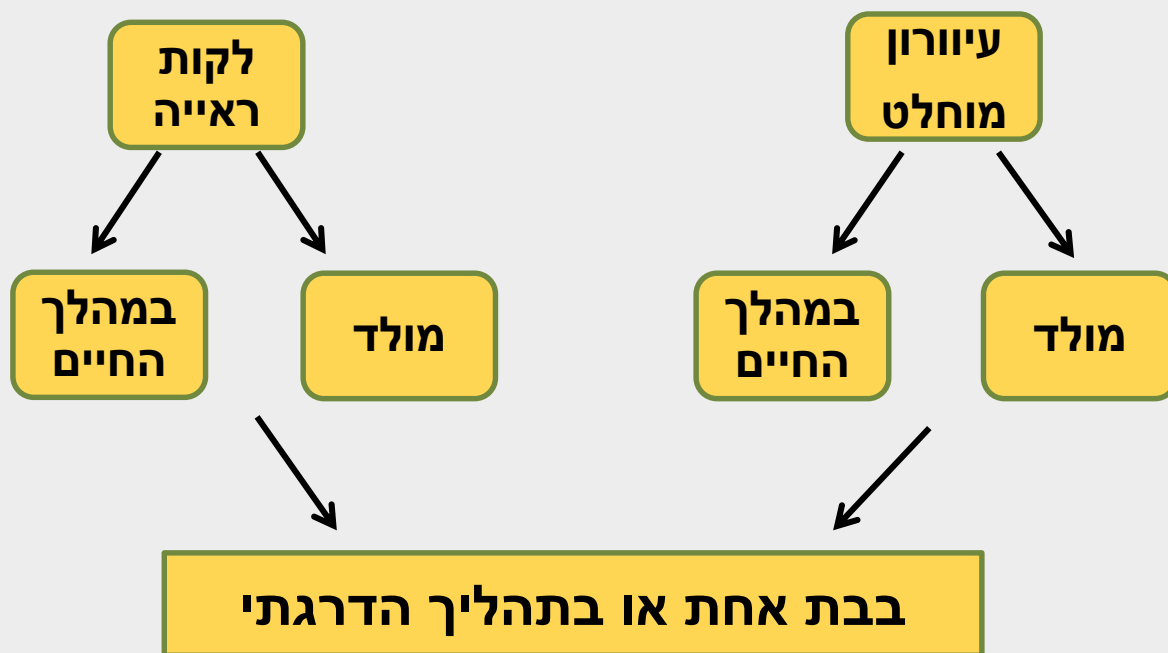

23052 נושאי תעודת עיוור

- כ-10% מתוכם אנשים עם עיוורון מוחלט
- כ-1600 איש מתווספים כל שנה
- כ-75,000 איש בארץ עם לקויות ראייה ללא תעודת עיוור

מאפייני האוכלוסייה

דוגמאות להשלכות תפקודיות ורגשיות (תלוי באופי הלקוח והאדם)

• השלכות על תפקוד עצמאי –

- קושי בשליטה ופיקוח על הסביבה הפיסית והאנושית
- שימוש בחושים אחרים כפיצוי
- למידה מכוונת של מושגים, שפה (בעיקר עיוורון מולד)
- שימוש בטכנולוגיה מסייעת
- התאמות והנגשה – סביבה פיסית ווירטואלית

• השלכות רגשיות –

- קושי בקבלת המגבלה
- תהליך של אבל על אובדן במהלך החיים
- ירידה בתחושת המסוגלות והערך העצמי
- חשש מהתדרדרות נוספת
- סוגיות של תלות מול עצמאות
- השלכות על המערכת המשפחתית כמו: שינוי בחלוקת תפקידים, הגנת יתר וכדו'
- הסתרה וכדו'...

המענה – הדרכה שיקומית

הדרכה שיקומית

מטה – מנהלת תחום + מנהלת מקצועית גיל רך + מתאמות שירות
שטח – ראשות צוותים מחוזיות + מורים שיקומיים

מטרות העל

האדם יתפקד באופן עצמאי בהתאם ליכולותיו וצרכיו
האדם ישפר את תחושת המסוגלות להיות עצמאי ופרודוקטיבי

1. לימוד עקרונות ואסטרטגיות בתפקוד עצמאי עם עיוורון/לקות ראייה (קביעות, קונטרסט צבעים, הבדל תחושת, סריקה)
2. לימוד תכנים ספציפיים בהתמצאות וניידות ובתחומי התפקוד היומיומי
3. לימד שימוש בטכנולוגיה מסייעת

תחומי הדרכה שיקומית

- התמצאות וניידות
- טיפול עצמי
- עבודות מטבח
- תחזוקת הבית
- תקשורת (למשל: שיעון, כסף, ברייל)
- טכנולוגיה – סמארטפון ומחשב
- פנאי
- הערכות לשעת חירום
- טיפול בתינוק ע"י הורים עם עיוורון
- גיל הרך - הדרכת הורים וצוותים מקצועיים

אוכלוסיית היעד ואופי ההדרכה

אוכלוסיית היעד

כלל האנשים שתפקודם נפגע כתוצאה ממגבלת ראייה –
מגיל לידה עד 120 .

עבור אנשים עם תעודת עיוור וללא תעודת עיוור

אופי ההדרכה

1. **הדרכה אישית** בסביבתו הטבעית של האדם: מגורים, עבודה, לימודים, פנאי. מותאמת אישית.
2. **הדרכה קבוצתית** במרכזים, כגון: מרש"לים, מרכזי יום לקשיש, מסגרות רלוונטיות

מהו התהליך לקבלת השירות?

שלב א' – הפניה מלשכת הרווחה

- **האדם מעוניין בהדרכה ופונה לעו"ס**

(מקור מידע: מכון לשיקום ראייה ירודה, תחנת מידע, מורה תומכת, התפתחות הילד, רופא עיניים, איש מקצוע וכו')

או

- **העו"ס פונה לאדם שזקוק להדרכה וממליץ**

(לרשות יש אפשרות ליצור קשר יזום עם האנשים שיש להם תיק ברווחה, ובנוסף לבקש ממשד הרווחה [רשימה](#) של בעלי תעודת עיוור עדכנית*)

- **הגשת [טופס הפניה](#) - סמל מסגרת 207246 / סמל תעריף 3501**

- בצירוף גליון רפואי + בדיקת עיניים

- צילום ת.ז. + דוח סוציאלי – מומלץ

- שליחה בדוא"ל ל mador@migdalar.org.il

- **הוצאת השמה – תוקף לשנה. גביה לפי ביצוע שעות הדרכה בלבד!**

מהו התהליך לקבלת השירות?

שלב ב' – קליטה ותפעול במגדל אור

מתאמות שרות – שרונה + איריס 077-7721400/9

mador@migdolor.org.il

- קליטה במערכת ניהול לקוחות
- אישור קיום ההשמה במערכת מ.ס.ר.
- העברת ההפניה לראש צוות

ראש צוות מחוזי –

דרום - רותי לנג 0549214351 **צפון –** אמילי ערוסי 0546110180

מרכז – אתי גביש 0546110162

- קשר עם האדם לברר נתונים ו/או לעדכן על צפי התחלת השרות
- שיבוץ מורה בהתאם למיקום, פניות ומומחיות
- ליווי מקצועי למורה
- מענה למקבלי שרות, עו"סים, אנשי מקצוע

מהו התהליך לקבלת השירות?

שלב ג' – התנהלות השירות

- **קשר ראשוני:** שיחת היכרות וקביעת מפגש
- **אינטיימיק:** פרוטוקול מפגש ראשון + הערכה תפקודית + גיבוש **תכנית התערבות אישית** בשיתוף האדם
- **יישום התכנית:** מפגשי הדרכה בתדירות המותאמת לאדם. המפגשים מתקיימים בסביבתו הטבעית של האדם בהתאם לצרכים.
- **פרידה:** סיכום וסיום ההתערבות.

דווח ושיתוף עו"ס:

- שליחת תוכנית התערבות ודווחים חודשיים
- שיתוף והתייעצות בהתאם לצורך
- עדכון מידי לגבי אירועים חריגים

הערכה תפקודית – דוגמה חלקית

סיכום ניידות וכישורי חיים ▼

מאפייני הלקות	רואה חצי צד ימני בלבד. זקוקה להגדלה בקריאה, פגיעה גם בחדות הראיה.
התמצאות וניידות	לא ניידת לבד בכלל.
חיי יום יום	נעזרת במשפחתה כמעט בכל תפקודי היומיום.
תקשורת	מצליחה להשתמש בטלפון החכם לצרכיה. לא יכולה להשתמש ביישומי מחשב וזקוקה להדרכה בתחום הקריאה + הפניה למכון.
קבלת המגבלה (להתרשמותך)	קיים קושי רגשי רב בגלל מצבה הבריאותי הרחב.
סיכום מבדק	זקוקה להדרכה אינטנסיבית בעיקר בתחום הניידות, המטבח, ת. הבית עקרונות ומחשב.

המלצות ▼

המלצות נוספות	ביקור במכון + טיפול רגשי בתחום הראיה.
אישור המורה	☒

תכנית התערבות – דוגמה

15	סניקת הגנה, הליכה בעזרת מלווה, שימוש בשרידי הראיה בתוך הבית, שימוש במקל ארוך, שימוש במקל תמיכה, נידות לעדים בסביבת הבית מכולת וחזרה, געה ציבורית וחזרה, קופ"ח וחזרה, מרכז מסחרי וחזרה, מסלולים הכוללים חציית כביש ללא רמזור	עריכה תחום-104422 11 - התמצאות וניידות
1	הגשת הטלפון לעריכה	עריכה תחום-104428 25 - סמארטפון
1	שימוש בזכוכית מגדלת צווארית לצורך קציצת ציפורניים. שימוש בתרופות, אכילה נכונה.	עריכה תחום-104423 12 - טיפול עצמי
10	מזגה חמה וקרה, ביטול מורכב: אורז, מרק, פסטה, אפונה, עוגה בחושה, חיתוך זיקוק, חביתה.	עריכה תחום-104424 13 - עבודות מטבח
2	קיפול כביסה, הפעלת מ. כביסה.	עריכה תחום-104425 14 - תחזוקת בית
1	קריאה בעזרת זכוכית מגדלת וסמ"ס, שימוש בבריסטול שחור.	עריכה תחום-104426 15 - הדרכה-תקשורת
10	זקוקה להדרכה ב"שומי מחשב והגשת המחשב הביתי.	עריכה תחום-104427 16 - מחשבים

תנאים להצלחה

קשר יעיל בין מורה שיקומי לעו"ס

פניות – כולל רגשית

מחויבות

תרגול

תמיכת הסביבה

מחשבות להעלאת צריכת השירות לדיון במהלך המפגש

- מפגש יזום במועדון רלוונטי לחשיפת השירות לאנשים
- פרסום באתר הרווחה של הרשות
- ועוד...

שרותים נוספים נבחרים

- **המכון לשיקום ראייה ירודה** – קרית חיים, באר שבע
נוי לאבה מויאל, עו"ס המכון בבאר שבע 077-7721300
- **המוקד הטכנולוגי 9366*** – מענה מונגש למשתמשי טכנולוגיה מונגשת
- **דירות מכינה לחיים עצמאיים** – עכו, רמת גן
נועה ישראלי 077-7721388
- **תעסוקה** – אבחון, הכשרה, השמה, ליווי לאדם ולמעסיק
טל גפני 077-7721313
- **מתנדבים לצה"ל** – הכוונה, ליווי ותמיכה בשרות משמעותי
לינוי מזרחי 077-7721330
- **פעילות חברתית** – יצירת קשרים ורכישת כלים לעצמאות
קסם דאי זבורוב 08-6435976

אודות לאתר מגדל אור תחומי הידע צור קשר הצהרת נגישות

מרכז הידע של מגדל אור

One Stop Shop נגיש מעודכן וידידותי אשר חושף מידע
ללמידה עצמית של האדם עם לקות הראייה ומידע לאנשי
מקצוע ובני משפחה כיצד לסייע לאדם עם הלקות ראייה
לתפקד באופן עצמאי

חיפוש

הכנס ביטוי לחיפוש

תודה!

www.migdalar.org.il | "מגדל אור"